

ДІАГНОСТИЧНА РОБОТА

ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ

8 клас, 1 семестр

Загальна інструкція щодо виконання роботи

Підсумкова робота складається з двох частин — А та В.

Частина А складається з блоків I — II і містить **10 завдань** різних типів.

Частина В складається з блоків I — II і містить **9 завдань** різних типів.

Деякі завдання передбачають надання відповіді шляхом вибору однієї відповіді, а на деякі — необхідно надавати письмову коротку або розгорнуту відповідь.

На виконання всіх завдань відведено **90 хв.**

1. Відповіді на завдання позначайте / записуйте у відведених місцях зрозуміло й чітко.
2. Намагайтеся виконати максимальну кількість завдань, раціонально розподіляючи відведений час. Додаткового часу ви не матимете.
3. Після завершення виконання завдань поверніть роботу вчителю / вчительці.

Увага!

**Під час виконання завдань працюйте самостійно і не заважайте іншим.
Пам'ятайте: у випадку виявлення ознак підглядання, списування чи плагіату
вашу роботу не буде зараховано!**

Прочитайте текст (числа в дужках позначають номери абзаців) і виконайте завдання 1 – 20 до нього, що розподілені між субтестами А та В.

Перед початком уважно ознайомлюйтеся з інструкціями щодо виконання завдань. Не погіршуйте свого результату через неухважність!

Текст А

Українська мова підкорює соціальну мережу TikTok

Один із найактивніших популяризаторів української мови серед підлітків – київський студент під псевдонімом Чорнобровий. У мережі «TikTok» на юного українця підписалося майже 100 тисяч людей. Його відео загалом набрали півтора мільйона вподобань. Хлопець розповідає про походження українських слів, читає вірші українських письменників, записує молодіжні тренди.

Справжнє ім'я україномовного блогера Данило Гайдамаха. Його приклад говорити українською активно переймає молодь.

Свою кар'єру майбутній популярний блогер почав ще в школі. Тоді Чорнобровий, який усе життя говорив російською, свідомо перейшов на рідну мову й почав закликати в соцмережах інших робити так само. Через свою мовну позицію зіштовхнувся з нерозумінням однокласників. Данила ображали й відписувалися від нього в соцмережах. Цькування через мовний вибір продовжувалося й у реальному житті в школі.

Але вже тоді Данило був достатньо твердий у своїй позиції: продовжував популяризувати українську мову. Тоді ж назвався Чорнобровим. Згодом побачив, що однокласники підписалися назад, бо побачили його непохитну позицію. Із часом ті люди, які дозволяли собі образливі вислови в його бік, теж почали спілкуватися українською мовою.

Щоб порівнювати походження українських та російських слів, хлопець, зокрема, використовує книгу «Українська мова – мова вільних людей» Сергія Піддубного.

Чорнобровий майстерно декламує вірші українських письменників: Василя Симоненка, Павла Тичини, Василя Стуса та інших. Часом робить це під сучасну музику.

Також хлопець нагадує одноліткам у соцмережах про пам'ятні дати. Так, він вітає із Днем Гідності та Свободи: «Треба мати гідність бути українцем в Україні!» – зауважив студент.

Поради Данила Гайдамахи тим, хто хоче перейти на українську:

1. Перейдіть на українську в соціальних мережах. Починайте саме тут транслювати свої думки українською мовою.
2. Скажіть вашому близькому оточенню, що у вас є такий намір – перейти на українську, і вас підтримають.
3. І останнє, теж з мого власного досвіду – це сім'я, тому що мовне питання формується в родині. Від того, як ви вирішите мовне питання, якою мовою говоритимете, залежить, що ви залишите своїм дітям.

«До речі, мої батьки, які все життя говорили російською, себе теж пересилили – і перейшли на рідну мову. Уявіть собі: вихідці з Криму, які в понад 40-літньому віці змогли перейти на українську мову! Тому я не вірю, коли мені хтось говорить, що не може вивчити українську й заговорити рідною мовою», – поділився Данило.

Адаптовано з: Данило Гайдамаха: «Важливо у соцмережах чистити свою стрічку і тримати тільки світлих людей». *Не цькуй*. 2021. 10 лют. URL: <https://bullyingstop.org.ua/news/danilo-gajdamaha-vazhlivo-u-socmerezah-chistiti-svoyu-strichku-i-trimati-ti-l-ki-svitlih-lyudej>

Текст Б

Українська мова як життєва місія

22-річний блогер Андрій Шимановський популяризує серед підписників у соцмережах українську мову. У своїх відео хлопець розповідає про правильні наголоси, українські відповідники до русизмів та співає пісні-чистомовки.

Андрій Шимановський почав вести свій відеоблог у 19 років. У цей час хлопець був студентом Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого. Андрій активно популяризує українську мову в соцмережах за допомогою коротких відеороликів. Його аудиторія – небайдужі люди, які розуміють важливість літературних мовних норм у щоденному спілкуванні. Аби глядачі краще запам'ятовували матеріал, у своїх відеоуроках Шимановський і танцює, і співає. Його відео в тіктоці вже назбирали

понад 15 мільйони лайків. Завдяки своїм мовним урокам він зібрав понад 4 мільйони гривень на благодійність.

Хлопець наголошує, що в цьому він бачить свою життєву місію й можливість допомогти країні. «До чистоти мови варто ставитися як до «важливого внеску в незалежність України, в її культурну спадщину», – вважає блогер.

Адаптовано з: Блогер Андрій Шимановський: «Усіх порушників закону про мову треба відправляти на мовні курси». *MediaSapiens*. 2025. 8 бер. URL: <https://ms.detector.media/trendi/post/37635/2025-03-08-blogger-andriy-shymanovsky-usikh-porushnykiv-zakonu-pro-movu-treba-vidpravlyaty-na-movni-kursy/>

Текст В

Українська мова – це ключ, за допомогою якого ми відкриваємо цей світ. Мова – це база, за допомогою якої пізнаєш світ. Ти обираєш для себе те, що буде важливим. Відкриваєш якісь інші частинки своєї ідентичності, щоб її якось зібрати.

Мова – це більше, ніж засіб спілкування. Вона важливий компонент ідентичності, культури та національного суверенітету. Українська мова символізує стійкість і спадщину українського народу.

Українська мова має глибоке історичне коріння. Вона була рідною мовою українського народу задовго до того, як провели сучасні державні кордони. Українська мова є прямим нащадком мови, якою розмовляли в давній Русі. Вона зберігає багато архаїчних рис.

Розмовляти українською – це не лише питання національної гордості, а й один із способів збереження унікальної культурної спадщини, яка пов'язує нас, сучасних українців, з нашими предками.

У контексті російського вторгнення українська мова стала ще більш потужним маркером національної ідентичності. Її просування є частиною протидії впливу російської пропаганди. Коли наші громадяни говорять українською, вони – свідомо чи несвідомо – захищають медіапростір України, протидіють зовнішнім маніпуляціям та зміцнюють єдність і самовизначення країни. Мова (будь-яка, а не тільки українська) сприяє єдності суспільства (687 слів).

Адаптовано з: Ремовська О. «Мова — це база, на якій ти потім пізнаєш світ» — Гонтар. *Суспільне Новини*. 2024. 28 черв. URL: <https://suspilne.media/779227-mova-ce-baza-na-akij-ti-potim-piznaes-svit-gontar/>

Ви завершили читання тексту. Перейдіть до виконання завдань 1 – 20, які стосуються цього тексту.

Частина А

Частина А складається з двох блоків.

Блок І містить 9 завдань.

У завданнях 1 – 6 виберіть і обведіть ОДНУ правильну, на вашу думку, відповідь серед запропонованих варіантів.

У завданні 7 заповніть таблицю.

У завданнях 8 – 9 на відведених рядках запишіть свою відповідь. Зважте, відповідь має бути надана повними реченнями й грамотно оформлена.

Блок II містить 1 завдання.

У 10 завданні надайте розгорнуту відповідь на запитання.

Блок І

1. Якого письменника НЕ згадано в тексті А?

А Василя Симоненка

Б Тараса Шевченка

В Павла Тичину

Г Василя Стуса

2. Яке з тверджень є хибним?

А Відео Андрія Шимановського в тіктоці назбирали понад 15 мільйонів лайків.

Б Андрій Шимановський почав вести свій відеоблог у 22 роки.

В Данило Гайдамаха нагадує одноліткам у соцмережах про пам'ятні дати.

Г Андрій Шимановський закінчив Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого.

3. Чому, судячи з тексту А, Данило Гайдамаха зазнавав цькування?

- А** Бо він пофарбував волосся у фіолетовий колір.
- Б** Бо йому не подобалися молодіжні субкультури.
- В** Бо він займався танцями й легкою атлетикою.
- Г** Бо його мовний вибір не сприймали однолітки.

4. Що за змістом текстів є не судженням, а фактом?

- А** Завдяки своїм мовним урокам Андрій Шимановський зібрав понад 4 мільйони гривень на благодійність.
- Б** Андрій Шимановський – найкращий український блогер.
- В** Батьки Данила Гайдамахи в понад 40-літньому віці змогли перейти на українську мову.
- Г** Чорнобровий майстерно декламує вірші українських письменників.

5. Укажіть речення, яке виражає ідею текстів А, Б і В

- А** Українська мова має глибоке історичне коріння.
- Б** Розмовляти українською – це не лише питання національної гордості, а й один із способів збереження унікальної культурної спадщини
- В** Створення цікавого контенту українською мовою в соцмережах – потужний інструмент її популяризації серед молоді.
- Г** Українська мова є прямим нащадком мови, якою розмовляли в давній Русі.

6. У жодному тексті НЕМАЄ згадки про

- А** молодіжні тренди
- Б** популярність відеоблогів
- В** негативний вплив соцмереж
- Г** українських письменників

7. Заповніть таблицю (поставте + або -), у якій схарактеризуйте тексти А, Б за низкою змістових і формальних ознак.

Ознака тексту	Текст А	Текст Б
1.Виразні ознаки публіцистичного стилю		
2.Наведення різних поглядів на проблему		
3.Наведення конкретних фактів		
4.Наявність елементів опису		

8. Пригадайте поради Данила Гайдамахи тим, хто хоче перейти на українську. Складіть власні поради (3-5), (можна скористатися досвідом блогерів, описаним в текстах).

9. Яке із зображень, на вашу думку, найточніше передають зміст усіх текстів? Поясніть свій вибір, посилаючись на текст (2–4 речення).

1
Джерело: <http://surl.li/kaundu>

2
Джерело: <http://surl.li/fdldeu>

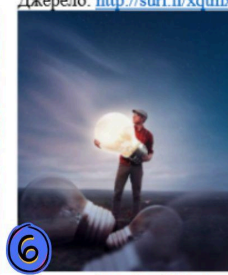
3
Джерело: <http://surl.li/xqtmxi>

4
Джерело: <http://surl.li/twzapx>

5
Джерело: <http://surl.li/yygrmt>

6
Джерело: <http://surl.li/uzissm>

Блок II

10. Використовуючи інформацію з текстів А, Б і В поміркуйте над концепцією власного мовного блогу. Створіть коротке відео, у якому розкажіть, як популяризуватимете українську мову у своєму блозі (тривалість – 1–2 хвилини). Дотримуйтеся норм літературної вимови і жанрової специфіки.

Частина В

Частина В складається з 10 завдань.

Виконайте ці завдання відповідно до зазначених нижче правил:

- **завдання 10 – 15** передбачають вибір ОДНІЄЇ правильної відповіді серед чотирьох варіантів, позначених літерами. Обведіть кружечком правильний, на вашу думку, варіант відповіді.
- **завдання 16 – 17** передбачають **коротку письмову відповідь**. Виконуючи їх, запишіть у спеціально відведеному місці свою відповідь. **Зважте, відповідь має бути надана повними реченнями й грамотно оформлена.**
- **завдання 18** передбачає розлогу письмову відповідь.

Блок 1

11. Простим є речення

А Хлопець розповідає про походження українських слів, читає вірші українських письменників, записує молодіжні тренди.

Б Тоді Чорнобровий, який усе життя говорив російською, свідомо перейшов на рідну мову й почав закликати в соцмережах інших робити так само.

В Щоб порівнювати походження українських та російських слів, хлопець, зокрема, використовує книгу «Українська мова – мова вільних людей» Сергія Піддубного.

Г Уявіть собі: вихідці з Криму, які в понад 40-літньому віці змогли перейти на українську мову!

12. Односкладним є речення

- А Також хлопець нагадує одноліткам у соцмережах про пам'ятні дати.
- Б Його приклад говорити українською активно переймає молодь.
- В Данила ображали й відписувалися від нього в соцмережах.
- Г У мережі «TikTok» на юного українця підписался майже 100 тисяч людей.

13. Виділене слово є підметом у реченні

- А Свою **кар'єру** майбутній популярний блогер почав ще в школі.
- Б **Данила** ображали й відписувалися від нього в соцмережах.
- В Цькування через мовний вибір **продовжувалося** й у реальному житті в школі.
- Г Із часом ті **люди**, які дозволяли собі образливі вислови в його бік, теж почали спілкуватися українською мовою.

14. Складений іменний присудок є в реченні.

- А Андрій Шимановський почав вести свій відеоблог у 19 років.
- Б У цей час хлопець був студентом Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого.
- В Його відео у тіктоці вже назбирали понад 15 мільйони лайків.
- Г До чистоти мови варто ставитися як до важливого внеску в незалежність України, в її культурну спадщину.

15. Тире між підметом і присудком НЕ потрібно ставити в реченні

- А Українська мова – це ключ за допомогою якого ми відкриваємо цей світ.
- Б Розмовляти українською – це не лише питання національної гордості а й один із способів збереження унікальної культурної спадщини яка пов'язує нас сучасних українців з нашими предками.
- В Справжнє ім'я україномовного блогера – Данило Гайдамаха.
- Г Вона – важливий компонент ідентичності культури та національного суверенітету.

16. Правильно виділено граматичну основу в реченні

А Андрій Шимановський почав вести свій відеоблог у 19 років.

Б Його аудиторія – небайдужі люди, які розуміють важливість літературних мовних норм у щоденному спілкуванні.

В Данила ображали й відписувалися від нього в соцмережах.

Г У мережі «TikTok» на юного українця підписалося майже 100 тисяч людей.

17. Випишіть із тексту 1 двоскладне повне поширене речення, підкресліть усі члени речення.

18. Запишіть свою пораду тим, хто хоче перейти на українську мову. Запишіть загальну характеристику записаного речення.

19. Запишіть 2 запитання, які можна було б поставити Данилу Гайдамасі про популяризацію української мови. Підкресліть у реченнях підмети та присудки.

Блок II

20. Для своєї сторінки в улюбленій соцмережі **створіть у зошиті або на робочому аркуші допис (медіатекст):** опишіть ідею збору коштів благодійної акції.

Ураховуйте, що **цільовою аудиторією** вашого допису передусім є дорослі.

У дописі можна використати **інформацію** з прочитаних текстів, а також іншу відому вам інформацію з теми.

У тексті використовуйте прості речення. Загальний **обсяг** повідомлення – 8-10 речень.

Увага!

Ви завершили виконання роботи. Якщо у вас залишився час — перевірте відповіді, у яких сумніваєтеся, а також переконайтеся, що ви зафіксували всі відповіді.

Завершіть роботу за вказівкою вчителя / вчительки.